Архивиране и компресиране на файлове в Линукс

ас. Стоян Мечев катедра "Информационни технологии" ВВМУ "Н. Й. Вапцаров"

Архивиране и компресиране

- Архивирането е процес на групиране на много файлове в един.
- Компресирането е пренаписването на данните по такъв начин, че резултатният файл заема по-малко място в сравнение с оригиналния.
  - Компресия без загуба на данни възстановява се напълно идентично копие на оригинала, извлечено от компресирания обект.
    - ABBBBAACCCCCAAAABAAAAC
    - A*4BAA*5C*4AB*5AC (run-length encoding)
  - Компресия със загуба на данни JPEG, MP3.

• Варианти

- обединяване на много файлове в един .tar файл и след това компресиране
  - '+' алгоритъмът за компресиране може да мине през няколко файла и така се постига по-ефективна компресия;
  - '-' при повреден архив, всички данни от точката на повредата са неизползваеми;
  - нищо не ви спира да си компресирате много файлове по отделно и да ги обедините в .tar файл.

Архивиране на файлове с командата tar

- Името на командата идва от "tape archive"
  - Записва файловете един след друг;
  - Добавя информация дата, собственик, права за достъп и др.;
  - Може да бъде записван върху различни носители;
  - Стандартен формат за разпространение на изходния код за Linux и други свободни софтуерни пакети.
  - Архивите обикновено не са компресирани
  - GNU tar има по-разширени възможности в сравнение с tar за други Unix варианти
- Командите split и cat
  - split -d -b 10k pacman-1.3.tar.gz
  - cat x00 x01 x02 x03
- Предимства: надежден, има го на всички Unix и Linux системи.
- Недостатъци: не всички версии поддържат файлове за устройства (/dev/sda1 и д.р.)
- По подразбиране tar архивите не са компресирани.
  - .tar, tar.bz2, tar.gz

Командата tar - опции

Традиционно tar {A|c|d|r|t|u|x}[GnSkUWOmpsMBiajJzZhPlRvwo] [ARG...]

- Опции
  - -c ("create") създава нов архив
  - -f file създава новия архив на (или чете съществуващ архив от) файл, където "файл" може да бъде обикновен файл или файл с устройство (наред с други)
  - -М обработва многотомни архиви
  - -г добавя файлове към архива (не за магнитна лента)
  - -t показва "съдържанието" на архива
  - -u замества файловете, които са по-нови от тяхната версия в архива. Ако файлът изобщо не е в архива, той се вмъква (не за магнитна лента)
  - -v (Verbose mode) показва какво прави tar в момента
  - -х извлича файлове и директории от архив
  - - z компресира или декомпресира архива с помощта на gzip
  - -Z компресира или декомпресира архива с помощта на команда "compress" (обикновено не е достъпна за Linux)
  - -j компресира или декомпресира архива с помощта на bzip2
- Опции, които не приемат параметри могат да се групират в произволен ред.
- Опция, която приема параметър се добавя в края на групата.
- Можете да пропуснете тирето пред първата група опции, но не се препоръчва.
  - tar cvf

Командата tar - примери

- tar -cvf ~/data.tar data* архивира всички файлове, чиито имена започват с "data" в архива data.tar, който се намира в домашната директория на потребителя.
  - Автоматично включва цялото съдържание на поддиректориите, ако има такива.
  - Преобразува абсолютните пътища в относителни.
- tar -tvf data.tar извежда подробна информация за съдържанието на архива.
- tar -xvf data.tar разархивира данните
  - може да се изваждат само отделни файлове от архива, но имената им трябва да съвпадат точно.
    - tar -xvf ../test.tar README ще разархивира само файла README

Компресиране на файлове с gzip

- Използва се за компресиране на единични файлове. Добавя ".gz" към имената.
- Премества файл в архива.
- Разработена е за да се избегнат лицензионни претенции относно програмата compress, която ползва Lempel-Ziv-Welch (LZW) алгоритъм.
  - Само компресирането е обект на патент. Декомпресирането не е.
- gzip ползва Deflate метод разработен от Phil Katz.
- Да не се бърка с Windows програмите, които имат "ZIP" в името, като PKZIP, които едновременно компресират и архивират.

Опции за gzip

- -r ("recursive") компресира файлове в поддиректории, пак всеки файл по отделно;
- -S <suffix> използва посочения суфикс вместо .gz
- -c (gzip -c ⇔ zcat) извежда компресирания файл на stdout. Оригиналът остава непроменен
- -d декомпресира файла (алтернативно: gunzip работи като gzip -d)
- -l ("list") извежда справочна информация за компресирания файл, като например името на файла, оригинала и опакования размер;
- -v извежда името и коефициента на компресия на всеки файл, който вече е компресиран
- -1... -9 определя коефициент на компресия: -1 (или --fast) работи най-бързо, но не се компресира толкова добре, докато -9 (или --best) води до най-добрата компресия с по-бавна скорост; настройката по подразбиране е -6.

Примери

- gzip my_file.txt компресира файла.
- gzip my_file.txt.gz декомпресира файла 🗢 gunzip my_file.txt.gz
- gzip -vS .t letter.tex компресира файла и заменя суфикса с ".t"
  - Ѕ опцията трябва да се използва и при декомпресирането, ако файлът е компресиран с нея.
- Използване заедно с **tar**
  - tar -cvzf text-all.tar.gz *.txt добавя всички файлове с разширение ".txt" към архив text-all.tar и след това го компресира.
    - оригиналните файлове остават.
  - tar -xvzf text-all.tar.gz декомпресира файла и след това го разархивира.

Компресиране на файлове с bzip2

- Съвместима с tar използва се опцията ј
- Използва друг метод (Burrows-Wheeler трансформация и след това Huffman схема)
- Опциите -с и -d са същите.
- -1 до -9 са други определят размера на блока по време на компресията. По подразбиране е -9 (отговаря на 900 К)
  - Изборът на размер на блок за компресиране оказва влияние върху паметта необходима за декомпресиране декомпресирането на компютри с малко RAM може да се окаже проблем.

Архивиране и компресиране на файлове с използване на zip и unzip

- Изполва се за изпращане на файлове до компютри под Windows
- Ако извикате **zip** със съществуващ ZIP архив като негов първи параметър и не посочите нищо друго, файловете за компресиране се добавят към компресирания архив върху съществуващото му съдържание (съществуващи файлове със същите имена се презаписват).
- **zip** test.zip file1 file2 добавя file1 и file2 към архива test.zip
- Опции

-г рекурсивно обхожда поддиректориите.
 -и "обновява" компресирания архив чрез добавяне на файлове, само ако файлът, споменат в командния ред, е по-нов от съществуващ файл със същото име в компресирания архив (файловете, които все още не са в архива се добавят във всеки

случай).
• -f "освежава" компресирания архив - файловете се презаписват с по-нови версии от командния ред, но само ако те действително вече съществуват в архива (в архива не се добавят напълно нови файлове).
• -d разглежда имената на файловете в командния ред като имена на файловете в

компресирания архив и ги изтрива.

Примери за използване на unzip

- unzip -v test справка за съдържанието на архива test.zip (разширението може да се пропусне);
- unzip test разархивира файла test;
- unzip test ziptest/file1 извлича само file1 (директорията ще се създаде при необходимост)
- unzip test -x ziptest/file1 изключва file1 от разархивирането
- unzip test "ziptest/f*" позволява използването на шел-шаблони за търсене на файлове.
  - обърнете вниманието на "" за да може unzip да ползва шаблона;
  - за разлика от шаблоните на шел, се ползват пълните имена на файловете включително "/".

- Благодаря за вниманието!
- Въпроси?